

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2025

Tarkastuslautakunta 22.5.2026
Valtuusto 11.6.2026

ARVIOINTIKERTOMUS

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tarkastuslautakunta.....	2
1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	2
1.1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat.....	2
2. Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen	3
2.1. Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen	5
2.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet	6
2.3. Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta.....	7
4. Sivistyspalvelut	8
5. Tekniset palvelut.....	10
5.1. Vesihuolto	11
6. Kaustisen seutukunta	13
7. Henkilöstö	14
8. Konserni	15
9. Johtopäätökset ja suositukset.....	15
9. Allekirjoitukset.....	16

ARVIOINTIKERTOMUS

1. Tarkastuslautakunta

1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan keskeisimpänä tehtävänä on valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi. Halutessaan tarkastuslautakunta voi tehdä lisäksi itsenäisiä tarkastuksia valitsemisensa kohteissa.

Säännökset, jotka ohjaavat tarkastuslautakunnan tehtäviä ovat:

- Kuntalain mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisimmistä tavoitteista
- Kuntalain mukaan kunnanhallitus antaa selvityksen valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa
- Kuntalain mukaan tarkastuslautakunta arvioi, ovatko kunnanvaltuuston talousarviossa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, myös strategisten tavoitteiden osalta toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Uuden kuntalain mukaan tarkastuslautakunta voi ottaa kantaa myös toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen ja tuloksellisuuteen.
- Edelleen kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan on myös arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä alijäämän kattamiseen.
- Kuntalain 84 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain kunnanvaltuustolle tilinpäätöksen yhteydessä luovutettavan arviointikertomuksen.

1.1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat

Voimassa olevan johtosäännön mukaan lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kaksi muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja.

Ville Kiiskilä ei osallistunut esteellisenä sivistyslautakunnan tavoitteiden arviointiin. Otto Similä ei osallistunut esteellisenä teknisen lautakunnan tavoitteiden arviointiin.

Valtuuston 12.6.2025 § 28 valitsema tarkastuslautakunta valtuustokaudelle 2025–2029 sekä muutokset

Jäsen

Otto Similä pj.
Satu Kuivaniemi vpj.
Ville Kiiskilä
Marja Sassali

Varajäsen

Jarmo Kanninen
Tuula Hautala
Kari Karhula
Leila Niemi

Lestijärven kunnanvaltuusto on valinnut kokouksessaan 4.7.2024 hallinnon ja talouden tarkastuksen suorittamiseen BDO Audiator Oy:n vuosille 2024–2027 Vastuunalaisena tarkastajana toimi HT, JHT Mark Lassfolk.

ARVIOINTIKERTOMUS

Lestijärven kunnan tarkastuslautakunta on kokoontunut tilikauden 2025 tavoitteiden arvioimiseen yhteensä kahdeksan kertaa.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt sidonnaisuusilmoituksia 9.9.2025 § 32 kokouksessa. Sidonnaisuusilmoitukset on viety tiedoksi kunnanvaltuustolle 18.12.2025 § 73.

Kunnan toimintoja arvioitiin lautakunnan kokousten yhteydessä järjestetyissä kuulemis-tilaisuuksissa. Lautakunta on kokouksissaan kuullut eri sektoreiden viranhaltijoiden ja lautakuntien katsauksia taloudesta sekä toiminnasta ja toiminnan kehittämisestä. Tarkastuslautakunta kuuli myös Kaustisen seutukunnan toimitusjohtajan katsauksen. Konserniin kuuluvista yhtiöiden ja konsernivalvonnan osalta kuultiin kunnanjohtajaa.

Tarkastuslautakunta perustaa vuoden 2025 arviointikertomuksensa edellä mainituissa kuulemistilaisuuksissa ja katselmuksissa tehtyihin havaintoihin, kunnan toimintakertomukseen ja valtuuston, hallituksen sekä lautakuntien pöytäkirjoihin ja muuhun viranhaltijoiden ja työntekijöiden tarkastuslautakunnalle toimittamaan materiaaliin sekä kuntalaisilta saatuun palautteeseen.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina oli koko kunnan toiminta. Tarkastuslautakunta ottaa kantaa myös toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen.

2. Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Uusi kuntastrategia on hyväksytty valtuustossa 22.6.2022 § 32, vuosille 2022–2025. Kuntastrategian toteutumista seurataan vuosittain toimintakertomuksessa. Hallintokunnat ja kunnanhallitus laatii toimenpideohjelman vuosittain talousarvion ja -suunnitelman pohjaksi.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntalaki 37 § edellyttää, että kunnalla tulee olla toiminnanohjaamiseen ja johtamiseen tarkoitettu kuntastrategia.

Kunnan strategiset päämäärät ovat:

1. Kuntalaisten perustarpeiden ja hyvinvoinnin ylläpitäminen
Toteuma oli hyvä.
Tilinpäätöksen mukaan palvelut ovat säilyneet toiminnassa ja useat toiminnalliset tavoitteet (esim. kulttuuri, liikunta ja sivistyspalvelut) ovat toteutuneet suunnitellusti. Myös hyvinvointia tukevia palveluja ja toimintaa on järjestetty, ja palvelutaso on säilynyt.
→ Kokonaisarvio: tavoite toteutui pääosin, mutta yksittäisissä toiminnoissa on kehittämistarpeita.
2. Talouden tasapainon ja kestävän kuntatalouden turvaaminen
Toteuma oli hyvä.
Tilinpäätös osoittaa tilikauden tuloksen olleen selkeästi ylijäämäinen ja vuosikatteen vahvistuneen. Lisäksi useat talouden tunnusluvut kehittyivät myönteisesti, vaikka kunnalla on edelleen kertynyttä alijäämää, joka tulee kattaa määräajassa.
→ Kokonaisarvio: tavoite toteutui hyvin, mutta talouden tasapainottaminen jatkuu vielä.

ARVIOINTIKERTOMUS

3. Asukasluvun vähenemisen pysäyttäminen

Toteuma jäi heikoksi / osittaiseksi.

Tilinpäätöksessä todetaan, että kunnan väkiluku on edelleen vähentynyt tarkastelu-
vuonna.

→ Kokonaisarvio: tavoite ei toteutunut, vaikka toimenpiteitä on tehty.

4. Kunnan tunnettuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

Toteuma oli osittainen.

Tilinpäätöksen perusteella viestintää ja markkinointia on kehitetty (mm. viestintä-
ohje, esitteet ja tapahtumat), mutta osa tavoitteista, kuten markkinointisuunnitelma
ja resurssien vahvistaminen, ei ole toteutunut.

→ Kokonaisarvio: tavoite toteutui osittain, kehittämistarpeita erityisesti suunnitelmal-
lisuudessa ja resursseissa.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että kuntastrategian keskeiset linjaukset
voitaisiin tuoda tilinpäätöskirjassa esiin nykyistä selkeämmin kokonaisuutena. Tämä tukisi
strategian ja toiminnan toteutumisen välistä kokonaiskuvaa ja parantaisi tilinpäätöskirjan
luettavuutta.

Kunta koetaan edelleen turvalliseksi asuinympäristöksi. Yleisen ilmapiirin osalta voidaan
havaita, että myönteisyys ei aina tule riittävästi esille, mikä saattaa osin liittyä yksittäisiin
voimakkaasti esiin nouseviin näkemyksiin. Kunnan tunnettuustekijöistä erityisesti luonnon-
läheisyys ja järvimaisemat ovat edelleen keskeisesti esillä. Etätyöpiste on suunnitteilla,
mutta toteutus ei ole vielä valmis.

ARVIOINTIKERTOMUS

2.1. Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2025 tulorahoitus, vuosikate ja kassatilanne ovat vahvistuneet selvästi ja ylittävät koko maan vuoden 2024 keskiarvot, mikä tukee näkemystä siitä, että talous on kääntynyt parempaan suuntaan. Sen sijaan velkaisuus, omavaraisuus ja kertynyt alijäämä osoittavat, että kunnan talouden rakenteellinen tasapaino on edelleen heikko suhteessa kuntakentän keskimääräiseen tasoon. Näin ollen voidaan arvioida, että talouden kehityssuunta on myönteinen, mutta tasapainottamistyö ei ole vielä valmis.

KUNNAN TUNNUSLUKUJA

	2023	2024	2025	Koko maa keskim. 2024
<i>Kunnan vuosikate eur/as</i>	-725	1193	2271	582
<i>Konsernin vuosikate eur/as</i>	-401	1 436	2 449	1 045
<i>Tuloveroprosentti</i>	8,36 %	9,40 %	9,40 %	7,47 %
<i>Lainat ja vuokravastuut 31.12./asukas</i>	15 553	15 344	11 152	3 450
<i>Konsernin lainakanta 31.12./asukas</i>	12 624	11 092	9 942	7 249
<i>Kunta kertynyt alijäämä/asukas eur</i>	-3 982	-3 636	-2 170	3 138
<i>Konserni kertynyt alijäämä/asukas eur</i>	-3305	-3 031	-1 491	3 713
<i>Kunta kertynyt yli-/alijäämä Meur</i>	- 2 ,7	-2,4	-1,4	17,6
<i>Konserni kertynyt yli-/alijäämä Meur</i>	-2,3	-2,0	-1,0	20,8
<i>Kunnan omavaraisuusaste</i>	10,73 %	12,25 %	19,54 %	61,8 %
<i>Konsernin omavaraisuusaste</i>	14,87 %	16,72 %	23,23 %	47,2 %
<i>Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus</i>	222 %	175 %	149 %	101,8 %
<i>Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus</i>	202,6 %	164,27 %	144,13 %	138,3 %
<i>Kunnan kassan riittävyys pv</i>	55	70	81	77

ARVIOINTIKERTOMUS

2.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Lestijärven kunta siirtyi arviointimenettelyyn syksyllä 2024 alijäämää kuvaavien tunnuslukujen perusteella. Arviointiryhmän vuoden 2025 alussa antaman arvion mukaan kunnalla on edellytykset jatkaa itsenäisenä, mikäli talouden tasapainottamistoimenpiteisiin sitoudutaan. Tilikauden 2025 ylijäämäinen tulos on vahvistanut talouden kehitystä ja pienentänyt alijäämää. Arviointimenettelyn eteneminen on ollut suunnitelmien mukaista, ja alijäämien kattamisen edellytykset ovat vahvistuneet.

Alijäämäisten tilikausien jälkeen kunnan tase on 2.418.032,77 € alijäämäinen. Vuoden 2025 tulos vähensi kunnan alijäämää 994.634,44 €, jonka jälkeen alijäämää oli 1.423.395,33 €.

Kunnassa tulee huolehtia siitä, että kunnan toimintoja sopeutetaan verotulokertymien ja valtionosuuksien suhteessa.

Kunnan arviointimenettelyn käynnistämisen kriteerit

Kuntalain 118 § säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Edellytyksiä arviointimenettelyn käynnistämiseksi arvioidaan konsernitilinpäätöksen lukujen perusteella.

	2025		2024	
Kriteeri 1				
Kertynyt yli-/alijäämä	-1,4 M	■	-2,4 M	■
Kriteeri 2				
Konsernin alijäämä/asukas	-1 491,32	■	-3 031,03	■
yli 1000 e, ed. vuonna yli 500 e				
Kriteeri 3				
Vuosikate/poistot	233,65	■	139,18	■
(keltainen, jos 80–100 %)				
Tuloveroprosentti vaha. 2 % korkeampi kuin painotettu keskimääräinen	9,4 %	■	9,4 %	■
(keltainen < 1,5–1,99 %)	7,43 %		7,52 %	
Lainat ja vuokravastuut/asukas	15 263	■	16 770	■
kuntien keskimääräinen ylittyy van. 50 %	n/a		8 549	
Laskennallinen lainanhoitokate	1,24	■	0,75	■
(alle 0,8 keltainen)				

ARVIOINTIKERTOMUS

2.3. Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta

Tilinpäätöksen sisäisen valvonnan selonteossa tulee kuvata, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kunnassa järjestetty ja vastuutettu sekä millaisia keskeisiä valvontakäytäntöjä toiminnassa noudatetaan. Selonteossa on lisäksi esitettävä, miten talouden seuranta, päätöksenteon valvonta ja muut keskeiset kontrollit (kuten hyväksymismenettelyt, sopimushallinta ja raportointi) käytännössä toimivat. Olennaista on myös kuvata riskienhallinnan toteuttaminen, valvonnan toimivuuden arviointi tilikaudella, keskeiset havaitut puutteet sekä ne toimenpiteet, joilla valvontaa ja riskienhallintaa on tarkoitus kehittää.

Yleisohjeen mukaan kuvattavat asiat

1. Hallinto- ja johtamistapa

Tavoitteet

- Selkeä toimivallan, vastuiden ja ohjeiden määrittely
- Eettiset periaatteet ja hallintosäännön mukainen johtamisjärjestelmä
- Sisäisen valvonnan toteutuminen johtamisessa

2. Riskienhallinta

Tavoitteet

- Riskien tunnistaminen, arviointi, hallinta ja seuranta
- Riskien luokittelu (strategiset, toiminnalliset, taloudelliset, vahinkoriskit)
- Dokumentoidut menettelyt ja vastuut

3. Valvontatoimenpiteen

Tavoitteet

- hyväksymismenettelyt
- sopimusten hallinta
- omaisuuden turvaaminen
- väärinkäytösten ehkäisy

4. Raportointi ja viestintä

Tavoitteet

- Avoin raportointi sisäisestä valvonnasta ja riskeistä
- Riittävä tiedonhallinta ja viestintä eri toimielimille
- Merkittävien riskien raportointi

5. Kehittämistarpeet tunnistettu

Tavoitteet

- havaitut puutteet
- kehittämistoimenpiteet
- seuranta tulevalla taloussuunnittelukaudella

Selonteossa on tunnistettavissa yleisohjeen mukaiset keskeiset osa-alueet, ja se antaa kokonaiskuvan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Esitystapa painottuu kuitenkin kuvailevaan tarkasteluun, minkä vuoksi käytännön toteutustapojen ja toimivuuden arviointi jää osin vaikeaksi. Erityisesti valvontatoimenpiteiden konkretia sekä kehittämistoimenpiteiden esittäminen ovat melko niukkoja.

Tarkastuslautakunta suosittelee kiinnittämään huomiota keskeisten sopimusten hallintakäytäntöihin sekä varautumiseen ja jatkuvuuden hallintaan liittyviin ratkaisuihin.

ARVIOINTIKERTOMUS

Lisäksi selonteossa olisi hyödyllistä tuoda esiin keskeiset kehittämiskohteet tiiviisti sekä kuvata, millä tavoin niiden toteutumista seurataan (esim. vastuuhenkilö, aikataulu tai osana talousarvion seurantaa), mikä tukisi kokonaisarviota sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta.

Konsernin näkökulmasta selontekoa voisi täydentää kuvaamalla konserniohjeen mukaisia raportointikäytäntöjä ja tiedonkulkua emon ja tytäryhteisöjen välillä. Konserniohjeessa edellytetään, että tytäryhteisöt toimittavat konsernijohtolle keskeisiä talouteen, toimintaan ja riskeihin liittyviä tietoja sekä säännöllisiä raportteja, mikä osaltaan tukee konsernivalvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuutta.

Voimassa olevat säännöt:

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje (KV 11.12.2024 § 185)

Hallintosääntö (KV 20.2.2025 § 8)

Konserniohje KV 22.2.2024 § 5)

Hankintaohje (KV 22.6.2022 § 33)

→ Säännöt ajan tasalla, ei päivitystarvetta.

3. Tietohallintopalvelut

Kunnan tietopalvelu- ja tietohallintotehtäviä on kehitetty osana keskushallinnon toimintaa, jossa keskeisiä painopisteitä ovat olleet digitaalisten palveluiden käyttöönotto, tietojärjestelmien kehittäminen sekä taloushallinnon prosessien sujuvuus.

Vuonna 2025 kunnassa on otettu käyttöön uusia tietojärjestelmiä, kuten asianhallintajärjestelmä sekä sähköisiä asiointiratkaisuja, joilla on pyritty tehostamaan hallinnon toimintaa ja parantamaan palvelujen saavutettavuutta.

Tietohallinnon kehittämistä on edistetty myös seutukunnallisessa yhteistyössä, erityisesti digitalisaation kehittämissyhmän kautta, mikä tukee osaamisen jakamista ja yhtenäisten toimintatapojen muodostumista.

Toisaalta tilinpäätöksen perusteella tietopalveluihin ja tietojärjestelmiin liittyviä vastuita ja kokonaisvastuun määrittelyä ei kaikilta osin ole keskitetty selkeästi yhdelle taholle, ja järjestelmien ajantasaisuudessa on osin vaihtelua.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että tietopalvelu- ja tietohallintoa on kehitetty, mutta toiminnan suunnitelmallisuutta, vastuiden selkeyttä sekä tietojärjestelmien hallinnan kokonaisohjausta on syytä edelleen vahvistaa.

4. Sivistyspalvelut

Sivistystoimi vastaa kunnan keskeisistä hyvinvointia ja elinvoimaa tukevista palveluista, kuten varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta, kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminnasta sekä kirjastopalveluista. Toimialan tehtävänä on turvata laadukkaat ja saavutettavat palvelut eri ikäryhmille sekä edistää kuntalaisten osaamista, hyvinvointia ja osallisuutta. Sivistystoimen palveluilla on keskeinen rooli kunnan veto- ja pitovoiman vahvistamisessa sekä kuntalaisten arjen sujuvuuden tukemisessa.

ARVIOINTIKERTOMUS

Sivistystoimen tavoitteet ja toteutuminen

Strateginen tavoite	Tavoite	Toteutuma	Arvio
Talouden tasapaino	Talouden to- teuma taloussuunnitel- man mukainen	Toteumaprosentti 99 %	
Talouden seuranta	Talouuskatsaukset lau- takuntaan säännöllis- esti	Katsaukset to- teutuneet 9/2025 alkaen	
Kunnan taksat	Taksat vastaa- vat yleistä hintatasoa	Toteutunut	
Henkilöstö	Kehityskeskuste- lukulttuuri käytössä	Toteutunut	
Työvälineet	Nykyaikaiset ja ajanta- saiset	Toteutunut	
Digitalisaatio	Digiosaamisen kehittäminen	Suunniteltu vuodelle 2026, ei toteutunut	

Sivistystoimen hankkeet

Lukeva Lestijärvi (31.5.2026)

Lestin kerhotoiminta 24/25 (31.5.2025)

Harrastamisen Suomen malli (30.5.2026)

Lestin kerhotoiminta 25/26

Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssi

Lestijärvi	2025	2024	2023	2022
Syntyneet	3	7	4	5

(lähde: sotkanet.fi)

Oppilasmäärät	2025	2024	2023	2022
Esiopetus	8	4	10	10
Peruskoulu	59	59	67	74

(Lähde: <https://vos.oph.fi/rap/>)

Sivistystoimen toiminnassa hankkeet muodostavat tärkeän lisäresurssin pienen kunnan palvelujen kehittämisessä. Samalla kunnan väestörakenne ja oppilasmäärien kehitys asettavat reunaehdoja toiminnan suunnittelulle ja palvelujen järjestämiselle. Näiden tekijöiden yhteensovittaminen edellyttää ennakoivaa ja kokonaisvaltaista tarkastelua.

ARVIOINTIKERTOMUS

Sivistystoimen (30) talousarvion nettototeuma oli 99 % ja tehtävän kokonaiskustannus 1 642 074,60 euroa.

	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	20 450,00		20 450,00	27 951,59	7 501,59
Toimintamenot	1 564 431,00	46 861,60	1 611 292,60	1 590 087,05	-21 205,55
Toimintakate (netto)	-1 543 981,00	-46 861,60	-1 590 842,60	-1 562 135,46	-28 707,14
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	0,00			79 939,14	
Korko sitout. Pääomalle	0,00				
Muut lask. Kustannukset	0,00				
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 543 981,00	-46 861,60	-1 590 842,60	-1 642 074,60	-28 707,14

Opetuskustannukset per oppilas olivat 24 509 euroa (2025) Suomen keskimääräinen kustannus oli 11.650 eur/oppilas (2024) (lähde: vos.oph.fi)

5. Tekniset palvelut

Tekninen toimi vastaa kunnan yhdyskuntarakenteen, infrastruktuurin ja kiinteistöomaisuuden ylläpidosta, kehittämisestä ja rakentamisesta. Toimialan keskeisiin tehtäviin kuuluvat muun muassa katu- ja yleisten alueiden kunnossapito, vesihuolto, kunnan kiinteistöjen ylläpito sekä investointihankkeiden toteuttaminen. Lisäksi tekninen toimi huolehtii maankäyttöön, rakentamiseen ja ympäristöön liittyvistä lakisääteisistä tehtävistä.

Tekninen toimi tukee toiminnallaan kunnan palvelutuotantoa ja elinvoimaa sekä edistää strategisten tavoitteiden toteutumista. Toimialan tehtävänä on osaltaan varmistaa turvallinen, toimiva ja viihtyisä elinympäristö sekä huolehtia kunnan omaisuuden pitkäjänteisestä ja taloudellisesti kestäväällä tavalla toteutetusta käytöstä.

Teknisen toimen strategiset tavoitteet

1. Perusinfrastruktuurin toimivuus ja ylläpito

- Kunnan kiinteistöjen, katujen ja yleisten alueiden kunnossapito
- Yhdyskuntatekniikan toimivuuden varmistaminen

👉 Tavoitteena turvata kuntalaisten arjen sujuvuus ja palvelujen toimintaedellytykset

2. Investointien suunnitelmallinen toteuttaminen

- Investointihankkeiden toteutus aikataulussa
- Kustannusten hallinta ja taloudellinen toteutus

👉 Korostaa pitkäjänteistä omaisuuden ja palveluverkoston kehittämistä

3. Palvelujen turvallisuus ja käytettävyys

- Tilojen ja infrastruktuurin turvallinen käyttö
- Toimintavarmuus ja häiriöttömyys

👉 Tukee kuntalaisten turvallista ja toimivaa elinympäristöä

4. Elinvoiman ja kasvun tukeminen

- Kaavoitus ja maankäyttö
- Investointeja mahdollistava infrastruktuuri
- Tonttitarjonnan ja toimintaympäristön kehittäminen

👉 Tavoitteena kunnan vetovoiman ja elinkeinotoiminnan edistäminen

ARVIOINTIKERTOMUS

Discolandin alueen kehittäminen ei ole edennyt suunnitellulla tavalla, ja alueen hyödyntäminen kunnan vetovoiman vahvistamisessa on toistaiseksi rajallista. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että alueen kehittämistä olisi syytä edistää suunnitelmallisesti ja vaiheittain kunnan taloudellinen tilanne huomioon ottaen.

Samalla lautakunta toteaa, että loma-asuntojen muuttaminen vakituiseen asumiseen voi osaltaan tukea kunnan asukasluvun kehitystä, mutta muutokset edellyttävät voimassa olevan kaavoituksen mukaista käyttötarkoitusta tai erillisiä poikkeamispäätöksiä. Kunta voi edistää tätä tarkastelemalla kaavaratkaisuja ja lupa- sekä käytäntölinjauksia siltä osin kuin lainsäädäntö sen mahdollistaa.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että Parannan alueella olevien tonttien houkuttelevuutta voidaan parantaa suunnitelmallisesti ja vaiheittain.

Talousarvion toimintakateen nettototeuma teknisen toimialan osalta oli 83 % ja tehtävän kokonaiskustannus 614 014,14 €.

	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	5 500,00		5 500,00	40 405,13	34 905,13
Toimintamenot	682 240,00	14 707,43	696 947,43	618 042,35	-78 905,08
Toimintakate (netto)	-676 740,00	-14 707,43	-691 447,43	-577 637,22	113 810,21
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	0,00			36 376,92	
Korko sitout. Pääomalle	0,00				
Muut lask. Kustannukset	0,00				
Tehtävän kokonaiskustannukset	0,00	0,00	-691 447,43	-614 014,14	77 433,29

5.1. Vesihuolto

Lestijärven kunnan vesihuollosta vastaa kunnan tekninen toimi osana liiketoiminnan kokonaisuutta. Vesihuolto käsittää talousveden toimittamisen sekä jätevesien käsittelyn, ja sen keskeisenä tavoitteena on turvata kuntalaisille laadukas ja toimintavarma vesihuoltopalvelu. Toiminta perustuu eriytettyyn vesi- ja viemärlaitokseen, jonka taloudellista tulosta ja tunnuslukuja seurataan erillisissä laskelmissa. Vesihuollon hallinnointia ja laskutusta on kehitetty digitalisaation avulla; vuonna 2025 käyttöön otettiin lisäosa toiminnanohjausjärjestelmään vesilaskutuksen automatisoimiseksi.

	eur alv 25,5 %
<i>Talousvesi m3</i>	0,94
<i>Jätevesi m3</i>	4,64
<i>Vesiliittymän perusmaksu mittarillinen</i>	75,30
<i>Vesiliittymä perusmaksu mittariton</i>	180,72
<i>Jätevesiliittymä perusmaksu mittarillinen</i>	112,95
<i>Jätevesiliittymän perusmaksu mittariton</i>	271,08

ARVIOINTIKERTOMUS

	LASKUTETTU MÄÄRÄ M ³	HINTA/M ³ KUNTA (ALV 25,5 %)	KINNULAN JÄTE- VESIPUHDIS- TAMO M ³	HINTA/M ³ KINNULA (ALV 25,5 %)
TALOUSVESI M ³	72 570	0,94 €		
JÄTEVESI M ³	24 847	4,64 €	24 847	7,53 €
TALOUSVESILIIT- TYMÄT (KPL)	460			
JÄTEVESILIITTY- MÄT (KPL)	248			

Vesihuollon talousarvion toteutumisvertailu

	Vesilaitos		Viemärlaitos		Yhteensä		Erotus
	TA 2025	Tot. 2025	TA 2025	Tot. 2025	TA 2025	Tot. 2025	
Toimintatuotot							
Vesimaksut	80 000,00	116 784,06	80 000,00	112 079,04	160 000,00	228 863,10	68 863,10
Muut liiketoiminnan maksut							0,00
Muut myyntituotot							0,00
Toimintatuotot yhteensä	80 000,00	116 784,06	80 000,00	112 079,04	160 000,00	228 863,10	68 863,10
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut							
Henkilöstömenot							
Palkat	12 488,27	11 952,49	12 488,27	11 952,52	24 976,54	23 905,01	-1 071,53
Sivukulut	424,17	445,62	424,17	444,93	848,34	890,55	42,21
Eläkekulut	2 000,52	1 911,30	2 000,52	1 910,52	4 001,04	3 821,82	-179,22
Palvelujen ostot	1 510,00	23 539,90	166 850,00	157 874,40	168 360,00	181 414,30	13 054,30
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							0,00
Ostot tilikaudella	4 000,00	24 637,41	7 000,00	13 270,20	11 000,00	37 907,61	26 907,61
Varaston lisäys							0,00
Vuokrat							0,00
Muut toimintakulut	200,00	1 582,63	0,00	1 754,31	200,00	3 336,94	3 136,94
Toimintakulut yhteensä	20 622,96	64 069,35	188 762,96	187 206,88	209 385,92	251 276,23	41 890,31
Toimintakate	59 377,04	52 714,71	-108 762,96	-75 127,84	-49 385,92	-22 413,13	26 972,79
Rahoitustuotot ja -menot							
Korkomenot							0,00
Korvaus jäännöspo							0,00
Vuosikate	59 377,04	52 714,71	-108 762,96	-75 127,84	-49 385,92	-22 413,13	26 972,79
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	-5 623,50	0,00	-10 279,56	0,00	-15 903,06	-15 903,06
Satunnaiset erät							
Tilikauden tulos	59 377,04	47 091,21	-108 762,96	-85 407,40	-49 385,92	-38 316,19	11 069,73
Poistoeron lisäys							
Varauksen vähennys							
Ylijäämä (alijäämä)	59 377,04	47 091,21	-108 762,96	-85 407,40	-49 385,92	-38 316,19	11 069,73

Vesihuollon ja jäteveden osalta toiminnan taloudellinen toteuma osoittaa, että tulo-rahoitus on kehittynyt myönteisesti, mutta kustannustaso on edelleen suhteellisen korkea. Palvelutoiminnan menot ylittävät osin ennakoarvion, mikä viittaa siihen, että kustannusrakenteeseen ja toiminnan tehokkuuteen on jatkossa tarkoituksenmukaista kiinnittää huomiota. Kokonaisuutena tarkastellen toiminta katkaa kuitenkin merkittävän osan kustannuksistaan, mikä on myönteinen kehityssuunta.

ARVIOINTIKERTOMUS

6. Kaustisen seutukunta

Kaustisen seutukunta on kuntien välinen yhteistyöelin, johon kuuluvat Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi ja Veteli. Seutukunnan keskeisenä tehtävänä on edistää alueen kehittämistä ja vahvistaa kuntien välistä yhteistyötä. Toiminta kohdistuu erityisesti elinkeinotoiminnan ja alueen kilpailukyvyyn kehittämiseen sekä yhteisten palvelujen ja toimintamallien edistämiseen.

Seutukunta toimii myös kuntien yhteisenä edunvalvojana sekä koordinoi erilaisia kehittämishankkeita, joiden tavoitteena on parantaa alueen elinvoimaa ja tukea yritystoimintaa.

1. Aluekehityksen edistäminen

- Alueen kehittäminen suunnitelmallisesti
- Kehittämishankkeiden valmistelu ja toteuttaminen
- Ulkopuolisen rahoituksen hyödyntäminen
- 👉 Tavoitteena vahvistaa alueen kehittymisedellytyksiä

2. Elinkeinotoiminnan ja yritystoiminnan kehittäminen

- Yritystoiminnan edellytysten parantaminen
- Uusien yritysten syntymisen tukeminen
- Työpaikkojen säilyttäminen ja lisääminen
- 👉 Elinvoiman ja työllisyyden vahvistaminen

3. Työllisyyden edistäminen

- Työllisyyspalvelujen järjestäminen ja kehittäminen
- Kuntakokeilujen toteuttaminen
- 👉 Tavoitteena parantaa työllisyystilannetta

4. Kuntien yhteistyön vahvistaminen

- Kuntien välisten toimintamallien kehittäminen
- Yhteisten palvelujen ja resurssien hyödyntäminen
- 👉 Tavoitteena tehokkaampi ja vaikuttavampi toiminta

5. Alueen tunnettuuden ja vetovoiman lisääminen

- Aluemarkkinointi ja viestintä
- Vetovoimatekijöiden kehittäminen (esim. ympäristö, kulttuuri, asuminen)
- 👉 Tavoitteena houkutella asukkaita ja yrityksiä alueelle

6. Digitalisaation ja kehittämisteemojen edistäminen

- Digikehittäminen ja sen koordinointi
- Uusien toimintatapojen ja teknologioiden hyödyntäminen
- 👉 Tavoitteena toiminnan tehostaminen ja uudistuminen

Seutukunnan tavoitteet ovat toteutuneet kokonaisuutena pääosin, mutta vaihtelevasti. Aluekehittämisen ja elinkeinotoiminnan osalta toimintaa on toteutettu aktiivisesti, erityisesti hanketoiminnan, yrityspalvelujen sekä yhteistyöverkostojen kautta. Tämä on tukenut alueen elinvoimaa ja yritysten toimintaedellytyksiä.

ARVIOINTIKERTOMUS

Työllisyyden edistämisessä ja kuntien välisessä yhteistyössä on myös saavutettu edistystä, ja seutukunta on toiminut yhteisenä kehittämisalustana kuntien ja muiden toimijoiden välillä.

Tavoitteet ovat luonteeltaan yleispiirteisiä ja kehittämispainotteisia, minkä vuoksi niiden toteutumisen arviointi yksityiskohtaisten mittareiden avulla jää osin rajalliseksi. Tavoitteiden vaikutukset, kuten väestökehitykseen ja vetovoimaan liittyvät muutokset, näkyvät vasta pidemmällä aikavälillä.

Seutukunnan talousarvion toimintatuotot- ja kulut olivat 2.117.119 € ja toteuma 1.734.743,69 € (80,4 %).

7. Henkilöstö

Kunnan palveluksessa oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 61 henkilöä, joista kunnan oman organisaation palveluksessa oli 37. Kunnan henkilöstö jakautui toimialoittain siten, että sivistystoimessa työskenteli 24 henkilöä, teknisessä toimessa 10 henkilöä ja yleishallinnossa 3 henkilöä. Lisäksi seutukunnan palveluksessa oli 19 henkilöä ja maaseututoimessa 5 henkilöä.

1. Työhyvinvoinnin ja työkyvyn ylläpitäminen

- Työhyvinvoinnin tukeminen (esim. henkilöstöedut, tyky-toiminta)
- Sairauspoissaolojen hallinta ja työkyvyn seuranta

2. Osaamisen kehittäminen

- Henkilöstön osaamisen ylläpito ja kehittäminen
- Koulutuksen ja osaamisen suunnitelmallinen kehittäminen

3. Henkilöstön johtaminen ja toimintakäytännöt

- Kehityskeskustelukäytännön toteuttaminen
- Selkeät tehtäväkuvat ja toimiva organisaatio
- Esihenkilötyön kehittäminen

4. Rekrytointi ja resurssien riittävyys

- Riittävän osaavan henkilöstön saatavuus
- Rekrytointien onnistuminen ja jatkuvuuden turvaaminen

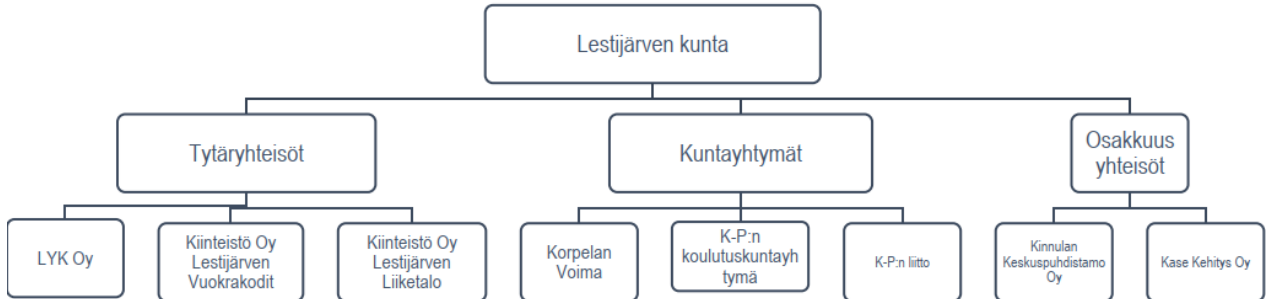
5. Työilmapiiri ja sitoutuminen

- Hyvän työilmapiirin ylläpitäminen
- Henkilöstön sitoutumisen tukeminen

Henkilöstötavoitteet ovat toteutuneet osittain. Rekrytoinneissa on onnistuttu ja sairauspoissaolojen kehityksessä on nähtävissä lievää parantumista loppuvuotta kohden. Sen sijaan osaamisen kehittämiseen ja henkilöstöjohtamisen käytäntöihin liittyvät tavoitteet, kuten kehityskeskustelujen toteuttaminen ja koulutussuunnitelman laatiminen, eivät ole toteutuneet suunnitellusti.

ARVIOINTIKERTOMUS

8. Konserni

Kuntakonserni muodostuu kunnan omistamista tytäryhteisöistä, kuntayhtymistä ja osakkuusyhteisöistä. Konsernirakenne on selkeä, ja keskeisimmät tytäryhtiöt liittyvät kiinteistöjen hallintaan sekä elinkeinotoiminnan edellytysten tukemiseen. Konsernin toiminnassa ei tarkasteluvuonna tapahtunut olennaisia muutoksia.

Konserniohjausta toteutetaan hyväksytyin konserniohjeen mukaisesti, ja vastuu ohjauksesta kuuluu kunnanhallitukselle sekä konsernijohtolle. Tilinpäätöksen perusteella tytäryhteisöjen toiminnasta raportoidaan pääasiassa kuvailevalla tasolla, eikä niiden toiminnalle ole esitetty erillisiä tavoitteita tai tavoitteiden toteutumisen arviointia.

9. Johtopäätökset ja suositukset

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota seuraaviin:

- Kansalaisopiston palveluiden saatavuudessa ja hinnoittelussa on tapahtunut muutoksia, joihin olisi tarkoituksenmukaista kiinnittää huomiota palveluiden saavutettavuuden turvaamiseksi.
- Viestinnän osalta lautakunta pitää tärkeänä, että kuntaan laaditaan selkeä ja tavoitteellinen viestintäsuunnitelma, jossa huomioidaan kunnan palvelut, matkailu sekä luontokohteet. Samalla olisi hyödyllistä koota tietoa nykyistä selkeämmin yhteen kanavaan. Lautakunta näkee mahdollisuuksia myös hanketoiminnan hyödyntämiseen viestinnän kehittämisessä. Lisäksi esimerkiksi Visit Lestijärvi -kokonaisuutta voisi edelleen kehittää siten, että mökkivuokraajat ja muut palveluntarjoajat olisivat koottuna paremmin yhteen.
- Lautakunta kiinnittää huomiota myös sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan kehittämistarpeisiin. Erityisesti konsernin tytäryhtiöille asetettavia tavoitteita sekä niiden seurantaan olisi tarkoituksenmukaista selkeyttää.
- Edellä mainituista kehittämistarpeista huolimatta lautakunta toteaa myönteisenä havaintona, että kunnan talous on kehittynyt suotuisaan suuntaan ja edellytykset arviointimenettelystä selviytymiselle ovat vahvistuneet.

ARVIOINTIKERTOMUS

10. Allekirjoitukset

Lestijärvellä 20.5.2026

Lestijärven kunnan tarkastuslautakunta

Otto Similä
puheenjohtaja

Satu
varapuheenjohtaja

Marja Sassali
jäsen

Ville Kiiskilä
jäsen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 17 pages before this page

Dokumentet inneholder 17 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 17 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 17 sider før denne side

Detta dokument innehåller 17 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende